- כאן בזמן שישראל שרויין במדבר

Here we speak of the time when the Jews dwelt in the dessert.

OVERVIEW

אביי explained that when one ברייתא states that a מדבר is a הה"ר this refers to the time when the בנ"י were in the מדבר Our תוספות explains the relevance to us nowadays, when we do not live in the מדבר.

– משמע קצת דאינה רשות הרבים

There is a partial indication from this statement: that there is a difference between the time when the Jews were in the dessert – when it was a רה"ר, and nowadays – that the dessert is a not a רה"ר; this indicates that a domain is not considered a - רה"ר.

שלא אם כן מצויין שם ששים רבוא כמו במדבר unless six hundred thousand people frequent it just as it was in the dessert. Otherwise why would the ברייתא want to add that a מדבר is a ה"ר, only to have it interpreted בזמן שישראל שרויין במדבר, which seemingly has no relevance to us? Therefore מכרא מכרא ברייתא ברייתא ברייתא teaches us that in all cases, in order for a domain to be a proper ה"ר it has to be frequented by six hundred thousand people.²

SUMMARY

A רה"ר requires that it be traversed by 600,000 people (daily).

THINKING IT OVER

1. Why does תוספות state that it is (only) a partial indication [according to footnote # 1 it should be no indication at all]³?

2. Would the 600,000 include women and children? גוים להבדיל?

¹ The reason why it is only a partial indication because we can say that the מדבר teaches us that the מדבר teaches us that the ברייתא was a אמות must be sixteen אמות wide and be without a roof, the way it was when בני ישראל were in the מדבר. See . לשון הזהב.

² See או"ע אדמה"ז סי שמה סעיף יא where he references this תוספות and concludes: וע"פ דבריהם נתפשט המנהג מחלב מחלב מחלב מחלב שיש להם על מי שיסמכו (שכן דעת וכו') וכל ירא שמים במדינות אלו להקל ולומר שאין לנו עכשיו ר"ה גמורה ואין למחות בידם שיש להם על מי שיסמכו (שכן דעת וכו') וכל ירא שמים יחמיר לעצמו עכ"ל.

 $^{^3}$ See אמת שפת (on the גמ' ד"ה (גמ' אמת) and מנחת איש.